

»DAGBLADIÐ« SKRIVAR EITT Ó OVNOGV

»Dagblaðið« hevur eina grein við yvirskriftini »Danbjörg ósannurs«. — Men lesur tú innihaldið, so framgongur tað av greinini, at eitt ó er komið av missgáum inn í yvirskriftina.

Greinin byrjar við at siga, at »Dagblaðið« als ikki hevur sagt, at nakar javnaðarmaður var ímóti at hækka ellisrentuna. Her minnist »Dagblaðið« skeivt; tí sanniliga stóð tað í blaðnum, at summir javnaðarmenn hövdu verið ímóti hækking av ellisrentuni. Tá ið »Dagblaðið« nú sigur, at tað ikki hevur skrivað nakað tilikt, so minnist blaðstjórin skeivt. Latum okkum so fyrigeva honum, at hann hevur skrivað nakað, sum hann ikki hevur ætlað at skriva. Hann vátar nú at allir javnaðarmenn hava stýðjað uppskotið um at hækka ellisrentuna og at hvørt orð, sum undirritaði hevur skrivað er tann reini sannleiki. So eru vit altso samdir.

Seinri í greinini sigur »Dagblaðið«, at Øregaard var ímóti einum uppskoti um meira inntøku til tingið, men Danbjörg og aðrir javnaðarmenn vóru í parti við Landsstýrinum. Hesum viðvíkjandi fari eg at lata Øregaard svara fyrri seg sjálvan; men

»Dagblaðið« veit, at javnaðarmenn hava víst á inntøkuleiðir og eisini haft uppskot tann vegin, men okkara uppskot eru feið av fólkalokkssambandinum.

Skal ein meta eftir hesum, so kannu vit við góðum rætti siga, at hinir hava skulð fyrri, at land okkara í dag liggur sum ein óskudangi, tí tað er rætt, sum »Dagblaðið« sigur, at útreiðslur krevja inntøkur. Hetta kann sigast um mangt annað enn ellisrentuna.

»Dagblaðið« endar greinina við at siga, at um lönin hjá Danbjörg verður minkað, so er Føroyaland bjargað úr øllum vanda. »Dagblaðið« hugsar sum so, at bara lærararnir fæa so lítil lön, at teir koma í »afhængighedsforshold« til trustar, hettallir og allar við jarnhælinum, so er fjøldin verjuleys.

Onnur bjarging verður eingin, tí Føroyar fæa onga bjarging, um eg lati tær neyðar 3 túsund krónur, sum hitt føroyska samfelagið rindar til mín.

Stórböndurnir í Føroyum tóku einuferð skularnar av, tí teir vildu ikki, at tey fátæku skuldu læra at lesa; tí lættari er at kúsa ein húskall, sum einki veit, enn teir, sum hava gingið í góðar skúlar.

J. H. Danbjörg.

Ólavsøkan ein drykkjustevna?

»Dagblaðið« hevur havt eina samrøðu við Frelsunarhermannin, major Henry Andresen, og hevur hann hørd og beisk orð at siga um Ólavsøkuhaldið: Á Ólavsøku er fjólkíð ovdrúkkíð, bardagi og óleynaður fara fram. Hon skuldi verið ein religiøs hátíð, men hitt kristiliga í henni minskar í hvørjum. Kirkjan missir hald í fólkinum, og útifundirnir hjá teimum uttanfyri kirkjuna standandi eru ikki so frískligir longur. At endanum mælir majorurin hinum kristiliga flokkunum at savnast í semju, og tann vegin hevja Ólavsøkuhaldið.

Eingin fer at nokta, at mangan er drykkjuskapurin ov sjónskur um Ólavsøkuna, og at hann skemmir hana.

Heldur ikki skal verða noktað, at Ólavsøkan longur er nökur beinleiðis religiøs hátíð. Hon er ein fólkastevna, og tað, ið fyrirferst er ein blending av øllum hesum, sum eyðkennir mannalívið: gaman og álvara, frændskapur og handilsskapur, traditión og eisini tað, sum menn fara at rópa siðloysi. Og vit mugu spyrja major Andresen um hann ikki veit, at slíkt fer fram *allastaðni*, har stevnur eru og nógv fólki koma saman.

Tíverri kann ymiskt ódámligt siggjast eisini á kristiligum stevnum. Hann, ið skrivar hetta, minnist ein basar, har hesin blendingur greffliga kom til sjóndar.

Tað var basarur hildin fyrri kristiligum samkomuhúsi. Í einum stað vóru vórir og tombola at siggja, í öð-

um stað seinri á kvöldinum var útifundur, har ymsir trúboðarar røddu, og á triðja staðnum stutt frá var dansurin at hoyra úr dansistovuni, og so sást drukkið fólki at ganga ímillum.

Fyri honum, ið vandur var við, at slíkt var hildið frá hvørjum öðrum, var tað ódámligt sýni. Og viðvíkjandi Ólavsøkuni, sum púrt og bert religiøsa hátíð er at spyrja, um tað ikki helt uppat við reformatiónini. Hátíðin var fyrri hinum katolska halgimenninum, norksa konginum Ólavi hinum heilaga, og luterska kirkjan royndi ikki at vala um slík minni, heldur royndi hon at beina fyrri teimum. Eitt annað er, at fólkið treiskliga varðveitti siðirnar, og tí datt Ólavsøkan ikki burtur, ei heldur hin religiøsi tætturin í henni, kirkjugangur og nú útifundir og innifundir hjá teimum kristiliga samkomuflokkunum.

Já, rætt er, sum majorurin sigur, at ósemjan skuldi farið; men óivað er ringt at semjast og savnast, tá ið so nógv er, ið brýtur av.

Vit kundu hugsað okkum ein miklan útifund, har prestar, trúboðarar og leikmenn røddu, og streingjaleikur av ymsum slagi spældi. Gat vita, um allir Føroyingar, hóast teir vóru eðrúir og guðróknir, hövdu havt hug at tikið lut?

Føroyingar, sum vandir eru við fornan guðsóttu og aðrar guðstænastu-siðir finna ikki andakt og tilbiðjan á einari gudligari stevnu, har allir levnaður verður hildin: bílar túta,

børn leika, hundar goygja, og onkur fullur maður kemur geylandi. Mangan vilja teir siga, at slíkt vildu tey gomlu kalla *gudsspottandi*. Føroysk gudstrúgv hevði ta fatan, at mannalívið var ikki reint, tí skuldi maður eisini leita fram til Gud. Men sum áður var nevnt: alt skuldi ikki blandast saman. Staðið og formurin fyrri guðstænastuni hevði nógv at týða, um sinnið skuldi stillast, og hugurin finna hvíld í síni guðsdyrk-an.

Eins og aðrastaðni um heimin eru vit eitt fólk, ið loysnar sundur — bæði so og so — ikki minst religiöst. — Ólavsøkan og Ólavsøkuhaldið sýna tað allarbest.

Ólavsøkugestur.

Studenta- kabarettin

Oftast plagdi at vera soleiðis, at tey vitjandi, sum komu úr hinum stóra staðnum Kjöpinhavn, plægdu at hava eitthvørt tunganest við sær at geva heimafólkinum. Slíkt var forkunnugt fyrr, men nú eru ferðirnar so tættar og vitjanin er so tíðum, at ikki man tað vera so forkunnugt longur.

Okkara lærdómsfólk, sum heldur til har niðri í stórstaðnum og skerpir anda og huga, plagdu at vera von á Ólavsøkuni at stuttleika okkum við hesum skemtileikum, ið útlendingar rópa *kabarett*.

Á kabarettum er tað so eisini ætlanin, at áhoyrar skulu hava tað skemtiligt: Teir koma til Ólavsøkuna fyrri at sleppa sær eina stund leysar úr hinum dímma gerandisdegnum og her skulu teir á skemtiligan hátt siggja hendingarnar, ið fram eru farnir millum báðar Ólavsøkurnar.

Men nú krevja álvarsmenn meir av kabarettini: hon skal hava stuttligan ham, men lærdómur og áminning skulubúgva undir.

Henda kabarettin, ið var hesa Ólavsøkuna fær einki gott skoðsmál. Blíð siga hon var hitt bera hoyggj — sjálvandi rakstrarhoyggj. Hin atfinningar-sami »mefisto« í Tingakrossi sigur, at harrar okkara í andanna ríki máttu ikki koma sær at boðið fólki slíkt!

Nú skulu tú hesir góðu studentar verða uggaðir við tí, at hesin »Mefisto« man vera ein sera vandin harri ella kona, tí nú skriva jú sum kunnugt konur eisini.

Tey, sum lesa blöðini minnst, at sjálvt ikki hinir kongaligu sjónleikararnir funnu náði fyrri hansara eygum. — Men eg fari at hugsa, at allir áhoyrar taka ikki undir við blöðunum í tí at døma kabarettina til heljar. Teir stuttleikaða sær væl, og látur hoyrdist um alla höllina.

Sjálvandi fara nógvir at siga, at hon var tunnlig í stóðum, og teir kundu havt gjørt sær meira ómak at skapt eina hugnaligari rammu um framfórsleik. Eins og gjørt var í fyrraárið. Tí tað var so nógv tann besta kabarett, ið sýnd hevur verið nakra Ólavsøku.

Tað er eisini at siga um hesar útlendsku kabarettirnar, sum vit herma eftir, at tær eru so vælsigna rakar. Tað er einki uppi á teimum. Tað er bert tað, at manningin er so góð, at hon kann bera fram eitt tómt tilfar, so tú hugtekst og heldur ófórti vera. Og so eru tær útlenskar, og tá halda Føroyingar alt vera av besta slagi — fyrsta flokks, sum teir nú taka til.

Studentar skulu ikki fírnast atfinningar. Kabarettin er ein frálíkur Ólavsøkutáttur, og hon má ikki detta burtur. Best er at fáa hann betur eitt annað ár. Og tá seta hana í góða rammu, og ikki fírnast at draga barsöguliga fram brekini í okkara lítla samfelagi. Tað kann gerast uttan at vera bonskur og veruliga sera menniskjur.

Áhoyrari.

P.F. FØROYA BANKI

(Stovnaður 1906)

Havudskrivstova:
TORSHAVN
Tlf. 1350

Suðuroyar deild:
TRONGISVAGI
Tlf. 32

Renta av innskoti við uppsøgn uppá 3 mánaðar 4 % p. a.
Renta av bankabók 3½ % p. a.

Bankin er opin 10—12 og 14—16 — Leygardag 10—14
Suðuroyar deild opin kl. 10—12 og 13—15.
Leygardag - - 10—12 og 13—14.

TRYGGINGARSAMBANDIÐ FØROYAR

Føroya Kríggstrygging. telf. 1086
Føroya Brunatrygging. telf. 1089

Føroya Sjóvátrygging. telf. 1086
Føroya Vanlukutrygging telf. 1721

Vit tryggja:

Bátar - skip - vøru - hús - innbúgv - ferðagóðs
bilar o. a.

Føroyingar eiga at tryggja
í landsins egna trygging -